

Šetnja Korčulom kroz drugu polovicu 20. stoljeća, Zbirka dijapozitiva Alene Fazinić u Arhivskom sabirnom centru Korčula – Lastovo

Tonko Barčot

Državni arhiv u Dubrovniku – Arhivski sabirni
centar Korčula – Lastovo
Mratin bb
HR – 20 275 Žrnovo
tonko.barcot@dad.hr

Stručni rad

Primljeno: 2. 8. 2023.
Prihvaćeno: 19. 10. 2023.
778.25(497.584Korčula)“195/199“
929Fazinić, A.
DOI: 10.58565/vda.4.1.3

Sažetak

U tekstu se daje prikaz zbirke i progovara o njezinoj stvarateljici. Zbirka dijapozitiva Alene Fazinić bila je sumarno sređena 2015. godine, a početkom 2023. prišlo se je izradi analitičkog inventara i detaljnoj identifikaciji svakog pojedinačnog zapisa. Rezultati ovog rada znatno su proširili dotad određeni vremenski raspon, ali i spoznaje o njihovoj vrijednosti. Nisu ti dijapozitivi samo dokument postojećih starina u starom gradu, nego i čestih prostornih mijena u Korčuli i njezinoj okolici od 50-ih do 90-ih godina 20. st., kao i nekadašnjih muzeoloških postava (u Opatskoj riznici i Gradskom muzeju Korčula). Kao takvi danas mogu znatno pripomoći u evaluaciji prostora i kulturne baštine Korčule.

Ključne riječi: Arhivski sabirni centar Korčula – Lastovo, dijapozitivi, Alena Fazinić, Korčula, druga polovica 20. st.

O stvarateljici zbirke

Alena Fazinić rodila se 1. 7. 1930. u Kraljevu (ondašnja Kraljevina Jugoslavija, današnja Republika Srbija) u obitelji inženjera strojarstva Artura Marinovića¹ i Čehinje Božene Kolovrátkove².

-
- 1 Prerana smrt Alenina djeda Artura, korčulanskog zlatara, u vrijeme I. svjetskog rata, dovest će ovu obitelj u dotad nezamislive egzistencijalne neprilike. Alenin istoimeni otac prvi se odmiče od tog obrta. Studirao je na praškoj Tehnici i tada se upoznao s budućom ženom. Nije se mogao zaposliti u rodnoj Korčuli, pa ga je put nanio u Kraljevo, gdje se 20-ih godina 20. st. sagradila Fabrika aviona. Bila je to francuska tvornica sagrađena novcem od reparacije iz Njemačke. Artur Marinović uoči rata napisao je strojarski priručnik, a bio je i HSS-ov gradski vijećnik u Kraljevu. Za vrijeme NDH sele se u Zagreb, gdje Marinović radi u Radionici za popravak aviona na Samoborskoj cesti, a poslije rata u Prvoj petoletki, novoj tvornici avionskih motora u Trsteniku kod Kraljeva. Poslije se namjestio u karlovačkoj Jugoturbini, a sredinom 50-ih godina 20. st. u korčulanskom brodograđilištu Ivan Cetinić. Tada se obitelj trajno vratila u Korčulu (kazivanje Alene Fazinić, 4. 5. 2022.).
 - 2 O toj češkoj obitelji nadučiteljka Građanske škole u Náchodu vidi više u spisima: Državni arhiv u

Diplomirala je povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1964. Na istom je fakultetu 1968. obranila magistarsku radnju *Stambena arhitektura Korčule od 14. do 16. stoljeća*, a 1983. i doktorsku disertaciju *Izgradnja grada Korčule od početka XVI. do početka XX. stoljeća*.

Fazinić je počela objavljivati stručne tekstove 1962. Pisala je o sakralnim spomenicima, problematici čuvanja spomeničke baštine, o graditeljstvu u prošlosti, muzejskim zbirkama u Korčuli, zavjetnom i liturgijskom srebru i zlatu u crkvama otoka Korčule, kamenim grbovima, ali i o starim korčulanskim prezimenima, grobljima, crkvama i kapelama, kulturi ladanja, privatnom životu, narodnim nošnjama otoka Korčule i drugim temama. Objavila je oko stotinu znanstvenih i stručnih priloga u nizu časopisa. Bila je suradnica u izdanjima Leksikografskog zavoda, ali i u novinama (s autorskim tekstovima i u rubrici *Slobodne Dalmacije* „Mali kulturni vremeplov” 1980-ih) i na radiovalovima (emisija Hrvatskog radija „Dogodilo se na današnji dan”). Dio tekstova sakupila je u knjizi *Korčulanska spomenička i kulturna baština* (Ogranak Matice hrvatske Korčula, Korčula 2009.), a u suautorstvu s Nevenom Fazinićem objavila je i knjigu *Korčulanski kameni grbovi XV. – XX. stoljeća* (Gradski muzej Korčula, Korčula 2011.). Bila je pokretačica i dugogodišnja urednica *Godišnjaka grada Korčule* (od prvog do trinaestog broja).³

Kao što se i vidi, njezin okvir bila je Korčula, grad i otok. Na prvu se čini da je dugo djelovala u sjeni velikog povjesničara umjetnosti Cvita Fiskovića. I sama rado ističe kako je od njega dosta naučila, ali će potcrtati još jedno veliko ime, ono povjesničara umjetnosti Milana Preloga, koji ju je potaknuo na znanstveni rad i stručno usavršavanje. Više nego skromno zaključuje da se bavila tek pabircima iz kulturne prošlosti grada i otoka, bez pretenzije za stvaranjem sveobuhvatne sinteze. U radu će se često vraćati na već dotaknute teme, nadopunjavajući ih s novim spoznajama. No, već spomenuta magistarska radnja i doktorska disertacija kapitalni su i sveobuhvatni prinosi poznavanju čak šest stoljeća graditeljske prošlosti starog korčulanskog grada, a što se naročito vidi danas u valorizaciji pri rekonstrukciji pojedinih stambenih objekata. Riječ je nažalost o neobjavljenim rukopisima, a još uvijek nije objavljena ni njezina sinteza otočnog zavjetnog i liturgijskog srebra i

Dubrovniku (Hrvatska). Arhivski sabirni centar Korčula – Lastovo. HR-DADU-SCKL-258 Obitelj Giunio (1482. – 1980.) (dalje: HR-DADU-SCKL-258), 19. Obiteljske veze (1827./1953.), (kut. 33).

3 O ovim i drugim detaljima iz biografije Alene Fazinić vidi u: „Alena Fazinić, Personalni arhiv zaslužnih muzealaca“, *Muzejsko dokumentacijski centar*, pristupljeno 31. 7. 2023. <https://mdc.hr/hr/mdc/zbirke-fondovi/arhiv/personalni-arhiv-zasluznih-muzealaca/Fazini%C4%87-Alena,103.html>; „Biografije suradnika – Fazinić-Marinović Alena”, u: *Zbornik otoka Korčule*, ur. Marinko Gjivoje (Zagreb: Marinko Gjivoje, 1970.), 282; „Fazinić, Alena, Hrvatski biografski leksikon (mrežno izdanje)”. *Leksikografski zavod Miroslav Krleža* (2023), pristupljeno 31. 7. 2023. <https://bl.lzmk.hr/clanak/5864>.

zlata. Utoliko se može zaključiti da su jasni i smisleni okviri njezina plodna, temeljita i vjerodostojna znanstvenog rada, koji će se teško nadmašiti, te će, kako vrijeme bude odmicalo, još više dobiti na težini i važnosti.

Od 1965. radi u Gradskom muzeju Korčula, bila je dugogodišnja ravnateljica tog muzeja (od 1977.), sve do svojeg umirovljenja 2000. Kraće je vrijeme predavala korčulanskim srednjoškolicima, povijest umjetnost gimnazijalcima, a njemački jezik ugostiteljima. Niz godina bila je vanjska suradnica Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu. Od sredine 60-ih godina 20. st. neko vrijeme djeluje i kao povjerenica za zaštitu spomenika kulture grada Korčule.⁴ Dugo i ustrajno govorila je u javnosti o potrebi očuvanja kulturne baštine, upozoravala na teškoće, potrebe i anomalije, i sve to s bremenom vlastite političke nepoćudnosti u socijalizmu i bliskosti Rimokatoličkoj Crkvi, a donekle i omalovažavanja nje same, ali i kulturne ustanove u kojoj je radila. Stoga je razumljiv njezin društveni i politički angažman po društvenim promjenama. Za vrijeme Domovinskog rata aktivno se bavila humanitarnim radom. Od 1993. do 2001. obnaša dužnost članice Gradskog poglavarstva Grada Korčule zadužene za kulturu. Uz pojačan društveni angažman, u tim godinama za njom će ostati i neki svjetonazorski prijepori i sukobi na kulturnoj pozornici grada (poput onog na temu Gradske knjižnice Ivan Vidali). Godine 2012. Gradsko vijeće Grada Korčule dodijelilo joj je nagradu za životno djelo.⁵

Svoje posljednje tekstove objavila je u *Godišnjaku grada Korčule* 14/15 (2015.). Posljednjih godina ne piše i ne objavljuje. Tu je odluku donijela svjesno, ne želeći se dovoditi u situaciju da je vlastita pozna životna dob na nijedan način ne ograniči i umanju vrijednost napisanog. I dalje više nego lucidno i s iznimnim interesom prati kulturna zbivanja u Korčuli.

Povijest zbirke i donacija dijapozitiva

Velika većina dijapozitiva djelo je stvarateljice i donatorice, a poneki poput avionskog snimka 50-ih godina 20. st. izvjesno su djelo drugih fotografa.⁶ Sama stvarateljica smješta početak snimanja sredinom 60-ih kada je nabavila fotoaparat marke Kiev.⁷ U postojećoj dokumentaciji rijetko se nailazi na pisane tragove o njezinu fotografiranju, kao što je onaj u izvještaju o radu Gradskog muzeja u

4 Radilo se o počasnoj funkciji koju joj je dodijelio Cvito Fisković, direktor Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju (kazivanje Alene Fazinić, 31. 7. 2023.).

5 „Nagrada za životno djelo Aleni Fazinić”, u: *Godišnjak grada Korčule* 14–15, ur. Marija Hajdić (Korčula: Gradski muzej Korčula, 2015.), 10.

6 U konkretnom slučaju čini se da je riječ o djelu Agencije za fotodokumentaciju Zagreb.

7 Kazivanje Alene Fazinić, 31. 7. 2023.

Korčuli za 1975., gdje će Fazinić sama navesti kako je fotografirala „mali dio inventara i zbirki”.⁸

Iako nije nevažna činjenica što je autorica zbirke fotograf amater⁹ i što je zbirka tehnički nesavršena i mahom nevješto kadrirana, nije nevažna spoznaja ni to što je stvarateljica zbirke stručnjakinja, povjesničarka umjetnosti koja ne okida tek tako. Bira lokacije i motive prema njihovoj važnosti, kulturno-povijesnoj i ambijentalnoj. To nas dovodi i do pitanja svrhovitosti nastanka ove zbirke. Iako ju je stvarateljica ponajprije ocijenila modom vremena,¹⁰ izvjesno je kako se nastajanje dijapozitiva i izravno i posredno može povezati s njezinim poslom kustosice Gradskog muzeja u Korčuli i pozivom povjerenice za zaštitu spomenika. Tih je godina, kada su projekcije dijapozitiva bile novina i atrakcija, priredila nekoliko predavanja u Korčuli, i za školarce i za javnost.¹¹ No, koliko je poznato, ni jedan snimak nije iskoristila za objavljivanje, odnosno kao slikovni prilog u jednom od svojih brojnih članaka.

U studenom 2014. dr. sc. Fazinić donirala je Arhivskomu sabirnom centru 223 kromogena dijapozitiva, standardne veličine (35 mm) i materijala (acetatceluloza). Napravila je to na vlastitu inicijativu radi očuvanja zbirke koja bi mogla imati izvjesnu dokumentarnu vrijednost u godinama koje dolaze. Donirani dijapozitivi bili su pohranjeni u izvornim kartonskim i plastičnim kutijicama, a strukturirani u sljedećim cjelinama: 1. Korčula – arhitektura, panorama, 2. Korčula – muzej, 3. – 4. Katedrala, 5. Korčula – detalji arhitekture, 6. Korčula – umjetnine, arhitektura, 7. Arhitektura – kule, crkve, 8. Korčula – riznica i 9. Korčula – Badija, bratovštine. Poneki su dijapozitivi imali rukom pisane brojne i slovne oznake autorice, ali i mehanički otisnute datacijske oznake u trenutku razvijanja dijapozitiva. U potonjem slučaju isključivo se radilo o kvalitetnim Kodachromovim dijapozitivima u kartonskim uložnicama, pri čemu njemačka kratica naziva mjeseca sugerira da se dijapozitiv razvijao u Beču. Većina dijapozitiva pohranjena je u raznim plastičnim uložni-

8 HR-DADU-SCKL-899 Mjesna zajednica Korčula (1963. – 1993.), Kultura – Gradski muzej Korčula, Izvještaj o radu Gradskog muzeja Korčula za 1975., br. 143/1976.

9 Ti su dijapozitivi tek dio autoričine zbirke. Ostale snimke obiteljskog karaktera, zabilježene na brojnim putovanjima po Europi, ostale su u njezinu privatnom vlasništvu, a dio je, po vlastitu kazivanju, ostavila Srednjoj školi Korčula.

Nije nevažno spomenuti, a u kontekstu fotografske zbirke, kako je stvarateljčin otac bio također fotograf amater već 30-ih godina 20. st. Dandanas su sačuvana tri fotoalbuma od 1930. do 1947., a koja pokrivaju njezino odrastanje u Kraljevu, putovanja i ljetovanja u Korčuli i drugdje. Katkad je Artur Marinović pokušao realizirati i pokoju umjetničku, no većinom su to dokumentarne fotografije, tehnički dobro odrađene (iz razgovora s Alenom Fazinić i po pregledu fotoalbuma 4. 5. 2022.).

10 Kazivanje Alene Fazinić, 31. 7. 2023.

11 Jedno od prvih takvih predavanja bilo je za časne sestre u krugu Zavoda anđela čuvara, a na temu korčulanske katedrale (kazivanje Alene Fazinić, 31. 7. 2023.).

cama njemačkih i švedskog proizvođača, no dijapozitivi su se vjerojatno razvijali u Jugoslaviji.¹² Zbirka je zabilježena pod signaturom HR-DADU-SCKL-805.

Digitalizacija dijapozitiva kao preduvjet potpune sredenosti zbirke

U ožujku 2015. gradivo je sumarno sređeno te je priređen sumarni inventar.¹³ Zbog lakša rukovanja i pregledavanja dijapozitivi su uloženi u priručne plastične omote (na koncu ovog procesa bit će pohranjeni u adekvatne kutije). Prvobitni je red poštovan većim dijelom. Tek su poneke serije razbijene, a poneki dijapozitivi prebačeni u logičnije serije. Uspostavljene su tada bile sljedeće serije:

1. Panorama Korčule i okolice
2. Arhitektura grada Korčule
3. Opatska riznica u Korčuli
4. Crkve grada Korčule
5. Katedrala sv. Marka u Korčuli
6. Gradski muzej Korčula
7. Kule grada Korčule
8. Franjevački samostan na Badiji
9. Bratovštine grada Korčule.

Vremenski okvir zbirke zadan je prema tadašnjem stvarateljičinu kazivanju i pokrivaio je tek jedno desetljeće (1975./1985.). Poslije će se pokazati da je on znatno širi. Čini se da ga je stvarateljica poistovjetila s razdobljem intenzivnija snimanja.

Iako se naprvu čini kako naslov ovog poglavlja upućuje na pogrešan redoslijed aktivnosti u poslu arhivista, on je ipak za tu zbirku, ali i druge takve zbirke pozitivna manjeg formata i negativna nužan. Naime, sumarno sređivanje te zbirke 2015., a na temelju pregleda materijala povećalom i dijaprojeksijom, rezultiralo je tek ograničenim spoznajama. To je pak utjecalo na neke pogrešne zaključke i postupke u arhivističkoj obradi, poput davanja naziva pojedinim serijama. To će se dakako utvrditi tek po obavljenoj digitalizaciji.

Dijapozitivi su digitalizirani početkom 2023., i to u veličini 1200 dpi. Naime, nakon inicijalnih pokušaja i usporedba, zaključeno je kako veća rezolucija nije potrebna i ne daje bolje rezultate. Skeniranje je obavljeno na skeneru Epson Perfecti-on V850 Pro, a parametri okvira i raspona tonova prilagođavani su ručno i zasebno za svaki dijapozitiv. U pojedinim dijapozitivima vidljivo je blijeđenje i pomak boje,

12 Kazivanje Mara Grbića, 31. 7. 2023.

13 Tonko Barčot, Zbirka dijapozitiva Alene Fazinić (1975. – 1985.), sumarni inventar. Državni arhiv u Dubrovniku, ožujak 2015.

na što upozorava i H. Gržina pri čuvanju kromogenih dijapozitiva.¹⁴ Odmah, na samom početku tog procesa postalo je vidljivo kako će zbirku trebati nanovo reinterpretirati i kako sumarna obrada nije ni približno zaokružila i sveobuhvatila zbirku. Po skeniranju i digitalnom povećavanju snimaka postali su vidljivi brojni detalji koji su ne samo utjecali na širenje vremenskog obuhvata te zbirke, promjenu i dopune naslova pojedinih serija (9. serija je preimenovana u: Uskrсна procesija u Korčuli), nego i na opći dojam o vrijednosti zbirke. U tom postupku znatno su mi pomogli sami Korčulani prepoznavanjem specifičnih detalja i njihovim smještanjem u vrijeme. Izdvojio bih pomoć Tonča Baždarića, stanovnika stare gradske jezgre i izvrsnog poznavatelja grada i okolice.¹⁵ Od velike pomoći bila mi je u tom poslu i publikacija arhitekta Berislava Kalogjera, koji je dao pregled prostornih mijena upravo u razdoblju druge polovice 20. st., kronološki ih nanizavši.¹⁶ S istim ciljem detaljno sam pregledao zbirku Hemeroteke, kao i novinske članke Nikole Sesjaka i Nike Perića od početka 70-ih do kraja 80-ih godina 20. st.¹⁷ Pojedini članci donosili su vijesti o novim građevinskim zahvatima, aktivnostima Gradskog muzeja Korčula, a znala se objaviti i fotografija građevinskih radova, otvaranja izložbe ili tek panorama grada. Svaki taj detalj pripomogao je u precizniju datiranje dijapozitiva Alene Fazinić.

Prigodom skeniranja i detaljna pregleda stanja uočena je i zabilježena datacija za manji dio dijapozitiva, i to onima s kartonskim uložnicama na čijim rubovima je mehanički otisnuta godina i mjesec. Riječ je o trenutku razvijanja dijapozitiva,

14 Hrvoje Gržina, *Identifikacija, zaštita i čuvanje fotografija* (Zagreb: Crescat, 2016.), 53-56, 111.

15 Zahvaljujem se i Dubravki Fazinić, Nevenu Faziniću, Viktoriji Filippi, Maru Grbiću, Maji Haraminčić Cebalo i Nikici Ivančeviću na prepoznavanju i pruženoj pomoći u datiranju pojedinih snimaka.

16 Berislav Kalogjera, *Korčula – izgradnja grada 1945.-1995.* (Korčula: Grad Korčula, 1996.), 87-89.

17 HR-DADU-SCKL-561 Hemeroteka (1891. – 2018.); HR-DADU-SCKL-960 Perić Niko (1970. – 2019.); HR-DADU-SCKL-990 Sesjak Nikola (1972. – 1988.).

Služio sam se sljedećim novinskim člancima: Nikola Perić, Širi se riva, *Slobodna Dalmacija*, god. XXX, br. 8444, 5. svibnja 1972., 3; Nikola Perić, Uskoro se otvara hotel „Marko Polo”, *Slobodna Dalmacija*, god. XXX, br. 8647, 2. lipnja 1972., 3; Nikola Perić, Cvjetno naselje, *Slobodna Dalmacija*, god. XXX, br. 8549, 6. rujna 1972., 2; Nikola Perić, Veća benzinska stanica, *Slobodna Dalmacija*, god. XXX, br. 8563, 22. rujna 1972., 5; Nikola Perić, Uskoro gradnja Robne kuće, *Slobodna Dalmacija*, god. XXX, br. 8679, 9. veljače 1973., 4; Nikola Perić, Asfaltiranje glavne ulice u mjestu Korčuli, *Slobodna Dalmacija*, god. XXXIV, br. 9699, 8. lipnja 1976., 6; Nikola Perić, Korčula: novo trajektno pristanište, *Slobodna Dalmacija*, god. XXIV, br. 9710., 21. lipnja 1976., 3; Nikola Sesjak, Bogata likovna sezona u Korčuli, *Vjesnik*, 28. listopada 1978.; Nikola Perić, Korčula: otkupljena ženska odjeća za muzejsku zbirku, *Slobodna Dalmacija*, god. XXXVII, br. 10630, 12. lipnja 1979., 7; Nikola Perić, Korčula: nova spojna cesta, *Slobodna Dalmacija*, god. XXXVIII, br. 10901, 23. travnja 1980., 3; Nikola Perić, Žene sanjalice, *Slobodna Dalmacija*, god. XXXIX, br. 11304, 13. kolovoza 1981., 4; M.P. - foto S. Karaman, Kuhinja – muzej, *Slobodna Dalmacija*, god. XL, br. 12044, 12. siječnja 1984., 1; Nikola Perić, Proširuje se Opskrbni centar, *Slobodna Dalmacija*, god. XL, br. 12134, 26. travnja 1984., 4.; Nikola Perić, Obnova palače „Arneri” u ožujku, *Slobodna Dalmacija*, god. XLIV, br. 13368, 12. veljače 1988., 8.

koji je uslijedio po snimanju. Dakako, nije poznato koliko je vremena proteklo od trenutka snimanja do trenutka razvijanja, pa je i u tom slučaju riječ tek o približnoj dataciji. Uz one dijapozitive koji su se mogli okvirno datirati prema prostornim specifičnostima, vremenski obuhvat zbirke proširen je od kraja 50-ih do kraja 90-ih godina 20. st.

Šetnja kroz prostor i vrijeme ili o sadržaju zbirke

Zahvaljujući snimkama Alene Fazinić, moguće se prošetati ondašnjim prostorom, ali i kroz vrijeme. Na istim lokacijama ona snima u rasponu od nekoliko desetljeća i pritom bilježi promjene na pojedinim objektima, dogradnje, adaptacije i rušenja. Svi ti objekti i sve te mijene odraz su duha i ukusa pojedinog vremena, dosezi ondašnje zajednice i njezina prostornog promišljanja, kratkovidnosti ili dalekovidnosti. Oko Alene Fazinić ponajprije je fokusirano na dokumentiranje, no katkad se čini da njezina snimka nije samo dokument, nego i poruka, kritički osvrt na ne uvijek uspješnu promjenu.

Najstariji dijapozitiv, koji izvjesno nije djelo stvarateljice, avionski je snimak koji se može datirati oko 1959., a prikazuje grad bez proširene istočne rive, starom električnom centralom pored zgrade Društva za tjelesni odgoj *Partizan* (nekadašnje *Sokolane*) i novoizgrađenim Društvenim domom *Liburna*.

Jedna od češće snimanih lokacija upravo je ona istočne korčulanske obale, uz sami bedem stare gradske jezgre. Na snimkama A. Fazinić jasno se vidi slijed mijena. Izdvajaju se spomenuti objekti nekadašnje *Sokolane/Partizana*, koji će se 70-ih godina 20. st. adaptirati – izgubiti svoj izvorni krov i pretvoriti iz sportskog objekta u trgovački (robnu kuću). U jednom trenutku na istočnoj rivi bit će smještena benzinska stanica, a 70-ih je zabilježen i novoizgrađeni jednoetažni objekt opskrbnog centra, skladište trgovačkog poduzeća *Gradina* pored *Sokolane*. Poslije će (oko 1990.) Fazinić zabilježiti novu promjenu na istoj lokaciju – dvoetažni objekt opskrbnog centra i novootvorenu agenciju *Marko Polo tours*.

Dijapozitivi prate dogradnje na objektu Centra za kulturu, tzv. *Liburne* i uređenje njezina okoliša. Vidljiva je dogradnja ulaza na kući Montina (Punta Jurana) iz početka 70-ih, kao i mansarda na krovu zgrade ljekarne iz 80-ih godina 20. st.

Naročito su važne snimke lokacije Pod Salatin, gdje se 70-ih izgradilo nekoliko hotelskih objekata. Fazinić je dokumentirala nekadašnje paviljone koji će biti uklonjeni 80-ih s izgradnjom hotela *Liburna*. Zabilježila je trenutak gradnje hotela *Marko Polo* oko 1972., ali i nezatvoreni bazen KPK. Isto tako je snimila i nekadašnje paviljone *Begonija* i *Čempres* krajem 60-ih godina 20. st. na mjestu današnjeg hotelskog kompleksa *Bon Repos / Port 9*, kao i prvi bakreni tobogan na obali ispred.

Taj je prizor snimila s terase vlastite kuće u Luci pored Korčule i jedan je od njezinih najstarije datiranih dijapozitiva.

Jedan od snimaka koji treba istaknuti jest i onaj zapadnog predgrađa Sv. Nikole, gdje se uočavaju začetci Cvjetnog naselja, kao i izgradnja starog objekta vrtića u kompleksu Zavoda anđela čuvara u prvoj polovici 70-ih godina 20. st. Fazinić na drugoj strani grada bilježi i zgradu gradskog dječjeg vrtića u izgradnji oko 1983.

Nisu nevažne ni snimke zapadne korčulanske obale s nekadašnjim kioskom za prodavanje karata i brodovima koji su nekada obavljali trajektni prijevoz i spajali otok s Pelješcem. Zabilježeni su tako trajekti *Badija*, *Blace* i *Zamošće*, a što je bilo dijelom svakodnevice Korčule 70-ih godina 20. st. Isto tako, u njezinu su kadru trajno zabilježeni i Plovputov brod *Prišnjak*, brod *Lumbarda*, motorni jedrenjak *Malinska* uz istočnu rivu, brod *Katarina* Saveza organizacija za fizičku kulturu, kao i brod *Moreška*.

Iako su u starom gradu naoko sve snimke identične i najmanje je promjena, i tu je Fazinić zabilježila neke posebnosti, poput drvene šake na kipu glavnog portala katedrale (sv. Marko), plave pozadine na satu zvonika, nepoznata grba na Morskim vratima, koji će poslije biti polomljen, ili kule u blizini crkve sv. Petra (koju su turistički radnici proglasili dijelom kuće Marka Pola) bez krova. Uz sami bedem i glavna gradska vrata, Fazinić je snimila višekatnicu Zovetti, koja je poslije II. svjetskog rata služila za potrebe škole, suda i zatvora. U trenutku snimanja vidi se kako je zgrada već napuštena, a početkom 70-ih ona će biti i potpuno srušena. Na jednom dijapozitivu vidljiva je dogradnja kuće Ivančević, skela na kući Tupaić/Đivanović, skela na zvoniku (1989.), kao i fotografska radnja Sime Škorića iz 70-ih. Fazinić je snimila i kompleks palače Arneri prekriven bršljanom, a koji će biti uklonjen krajem 80-ih godina 20. st. Vidi se i nekadašnje ime trga ispred Gradske vijećnice – Trg maršala Tita.

Mogu se uočiti i mijene u gradskoj hortikulturi, poput nekadašnjeg stabla eukaliptusa ispred bivše zgrade Mediteranske plovidbe, park s tamarisima ispred *Liburne* na prijelazu 60-ih u 70-e godine 20. st. Najveći broj dijapozitiva datiran je u prvoj polovici 70-ih. Između ostalih i onaj s prikazom dijela Luke kod Korčule, i to s kućama Milina i Antunović u izgradnji iz svibnja 1973.

U zbirci su rijetki prizori s ljudima poput onih u seriji Uskrsne procesije i blagoslova grada s bratimima i vjernicima prije 90-ih (s don Ivom Matijacom) i na samom kraju 20. st. (s don Markom Stanićem), što su i najkasnije datirani dijapozitivi. U ostalim serijama tek su poneki takvi prizori poput onog kod Punta Jurane gdje sjedi slijepac Stari Rike početkom 70-ih, a mogu se uočiti i detalji poput štandova s nekadašnjim suvenirima na ulicama Korčule 70-ih godina 20. st. No, sve je to ipak samo sporedan i slučajan motiv na dijapozitivima Alene Fazinić, koja u prvom planu stavlja isključivo arhitekturu.

Što se tiče snimaka u unutrašnjem prostoru izdvajaju se dvije cjeline – serija u Opatskoj riznici i ona u Gradskom muzeju Korčula. U objema serijama izdvajaju se oni dijapozitivi s uvidom u nekadašnju muzejsku koncepciju uređenja, a koje su u 21. st. temeljito promijenjene.¹⁸ U prostorima Gradskog muzeja posebnost su i snimke izložbe „Suvremeni korčulanski umjetnici” iz sredine 1979.,¹⁹ a ranija snimka iz 1978. s ograničenijim izborom djela korčulanskih umjetnika u dvorani na samom vrhu palače Gabrielis sugerira početak procesa prikupljanja umjetničkih djela zavičajnog pečata. Snimka brodograditeljske zbirke otkriva stanje prije 80-ih godina 20. st. i važnije dopune u novom postavu. U unutrašnjosti katedrale izdvaja se snimak božićnih jaslca i okićenog ciborija glavnog oltara.

Zaključak – o važnosti zbirke

Zbirka dijapozitiva Alene Fazinić važna je dokumentarna cjelina za povijest grada Korčule. Iako je djelo fotografa amatera, te kao takva nije lišena brojnih tehničkih slabosti u kadriranju, osvjetljenosti i izoštravanju, ona je svejedno važan i vjerodostojan izvor iz nekoliko razloga. Kao prvo daje uvid u prostorne mijene grada i okolice. Grad je Korčula od početka 20. st. iznimno privlačna turistička destinacija. Već se 30-ih godina 20. st. u njezinoj neposrednoj okolici počinju graditi vile, a intervencije se u prostoru naročito množe u drugoj polovici 20. st. Ne samo da se množe, nego su i objekti turističke infrastrukture sve veći. Isto tako, u tom drugom dijelu 20. st., a koji raspon pokrivaju dijapozitivi Alene Fazinić, brojni doseljenici – radnici potiču nemalu stanogradnju na okolnim gradskim obroncima, što također dovodi do trajne promjene vizure i opsega. Njezini dijapozitivi svjedočanstvo su i tadašnjeg stanja kulturno-umjetničkih spomenika, pojedinih objekata u staroj gradskoj jezgri, na Badiji i drugdje. S obzirom na to da su u današnje vrijeme česte adaptacije i ovih zaštićenih objekata, snimci Alene Fazinić mogu poslužiti za usporedbu stanja onda i danas, odnosno za valorizaciju predloženih izmjena i dogradnja u zaštićenom gradskom pojasu. Ona je snimala i interijer, i to Gradskog muzeja Korčula i Opatske riznice, trajno zabilježivši nekadašnji muzejski postav u obama prostorima. Kako je odnedavno došlo do trajne promjene postava u ovim prostorima, jasno je kako su i u tom segmentu njezini dijapozitivi od iznimne važnosti. Kao drugo, zbirka je svjedočanstvo ondašnjeg života. Premda to nije bila njezina namjera i premda se to tek naslućuje u pozadini, informacije o ondašnjem životu,

18 Vidi: Alena Fazinić, „Babićev prijedlog postava Opatske riznice sv. Marka u Korčuli 1950.”. *Godišnjak grada Korčule* 14–15 (2015), 333–341.

19 Vidi i: Nikola Sesjak, Izložba korčulanskih umjetnika, *Vjesnik*, 3. 7. 1979.

organizaciji, prometnim vezama nisu nevažan segment. U dijelu zbirke dokumentirana je i nematerijalna baština Korčule i Korčulana, što upotpunjuje opću sliku grada i njegova života, premda (treba naglasiti) nije riječ o cjelovitu, nego tek o fragmentarnu dokumentu. I kao treće, ali ne i najmanje važno, dijapozitivi su djelo uvažene znanstvenice, povjesničarke umjetnosti, koja je svjesno i s velikim znanjem birala i određivala kadrove, i onda kada ih je amaterski realizirala.

Iako je dakako riječ o lokalnom karakteru zbirke, zbog kulturno-povijesne važnosti grada Korčule u jadranskim i mediteranskim okvirima, njezina vrijednost ipak izlazi izvan lokalnih okvira.

Popis istaknutijih dijapozitiva²⁰

1. Panorama Korčule i okolice

1.002. Zapadna obala grada Korčule s trajektom *Zamošće* (između 1971. i 1976.)

1.004. Hotelski kompleks – Pod Salatin s hotelom *Marko Polo*, paviljonima hotela *Park*, kućom *Verzotti* i nezatvorenim bazenom *KPK* (prije 1975.)

1.008. Pogled na Korčulu s *Fortece II* – grad bez kuće *Zovetti*, zapadna obala s trajektima *Zamošće* i *Blace*, sa stablom eukaliptusa pred zgradom Mediteranske plovidbe i kulom *Marko Polo* bez krova (između 1971. i 1976.)

1.009. Panorama Korčule II – *Hober*, hotel *Marko Polo*, kuća *Milina* i *Antunović* (Luka kod Korčule) u izgradnji (svibanj 1973.)

1.010. Panorama Korčule III – grad bez kuće *Zovetti*, zgrada robne kuće, benzinska stanica na istočnoj rivi, bršljan na krovu palače *Arneri* (prije 1988.)

1.011. Panorama Korčule IV – grad s kućom *Zovetti*, jednoetažnim objektom opskrbnog centra, ribarnicom, istočnom rivom s benzinskom stanicom, zgradom *DTO Partizan*, skladištem *Gradine* uz *Partizan*, brodom *Prišnjak* (Plovput) uz istočnu rivu (prije 1973.)

1.012. Istočna obala Korčule I – zgrada robne kuće i jednoetažni objekt opskrbnog centra (prije 1984.)

1.013. Grad Korčula iz pravca *Vrh Luke* – hotel *Marko Polo* u izgradnji, zgrada *DTO Partizan* (oko 1972.)

20 U ovom tekstu odlučio sam priložiti popis tek dijela dijapozitiva. Pritom sam se vodio kriterijem neponavljanja identičnih/sličnih informacija, kao i kriterijem „izvrsnosti podatka” (važnošću i vidljivošću neke čistine/objekta kojega više nema, povezanošću preciznije datacije s pojedinim prostorom, zabilježenosti nekog prolaznog događaja i dr.). Potpun popis dijapozitiva bit će dostupan u analitičkom inventaru ove zbirke.

1.014. Zapadna obala Korčule – trajekt *Badija*, kiosk za prodavanje karata, skela na kući Tupaić/Đivanović, kuća Ivančević u dogradnji, foto Simo Škorić (70-e godine 20. st.)

1.015. Istočna obala Korčule II – marina, dvoetažni objekt opskrbnog centra, agencija *Marko Polo tours*, brod *Moreška* (oko 1990.)

1.018. Panorama Korčule VII – mansarda na zgradi ljekarne, naselje Buculin, pokriven krov palače Arneri, skela na zvoniku, zapadna obala (1989.)

1.019. Avionski snimak I – istočna obala bez proširene rive (s deponiranim građevinskim materijalom), električna centrala pored *Partizana*, kuća Zovetti, zgrada *Partizan*, Društveni dom *Liburna* (1959.)

1.020. Istočna obala Korčule III – kuća Zovetti, jednoetažni objekt opskrbnog centra, zgrada DTO *Partizan*, kuća Montina u dogradnji ulaza (oko 1972.)

1.021. Predjel Sv. Nikola – zgrada škole, samostan Anđela čuvara, stari vrtić časnih sestara u izgradnji, Cvjetno naselje, vila Pajer, samostan sv. Nikole (prije 1975.)

1.022. Istočna obala Korčule IV – istočna obala, Borak, zgrada dječjeg vrtića u izgradnji, naselje Buculin (oko 1983.)

1.024. Punta Jurana I – park s tamarisima ispred *Liburne* (u rekonstrukciji), Stari Rike sjedi pred Tri sulara (1969. – 1972.)

1.025. Punta Jurana II – jednoetažni objekt opskrbnog centra, kuća Zovetti, zgrada DTO *Partizan*, park s tamarisima ispred *Liburne* (u rekonstrukciji), benzinska stanica (1969. – 1972.)

1.026. Istočna riva – zgrada Zovetti, zgrada DTO *Partizan*, jednoetažni objekt opskrbnog centra, motorni jedrenjak *Malinska*, građevinski materijal *Gradine* (prije 1972.)

1.027. Paviljoni *Bon repos* – dva paviljona hotela *Bon Repos* (Luka kod Korčule) *Begonija* i *Čempres*, prvi (bakreni) tobogan (prije 1968.)

1.028. Drvored čempresa sv. Antuna (svibanj 1973.)

2. Arhitektura Korčule

2.001. Most crkve Svih svetih (1990-e)

2.003. Balkon s grbom obitelji Gabriellis (1990-e)

2.004. Prozorska četverolisna tranzena iz 16. st. (20. st.)

2.005. Dio pročelja crkve sv. Petra (lipanj 1972.)

2.006. Medaljon IHS – kuća Giunio (20. st.)

2.007. Atrij gradske vijećnice II (oko 1993.)

2.008. Spomen-stup pred gradskom vijećnicom (20. st.)

- 2.009. Niša Foskolova slavoluka (20. st.)
- 2.010. Palača Gabriellis (1990-e)
- 2.012. Pročelje kuće u Ulici tri sulara (20. st.)
- 2.013. Pročelje Opatskog dvora (20. st.)
- 2.014. Stup za barjak na vrhu Ulice Ismaelli (20. st.)
- 2.017. Trifora I (20. st.)
- 2.020. Grbovi na kuli Morskih vrata – nepoznat grb (poslije polomljen), natpis o Antenoru, grb kneza Leonea (20. st.)
- 2.021. Palača Gabriellis i okružje – palača, zvono na preslici Gospojine iz 16. st. (20. st.)
- 2.022. Ulaz u Arsenal – kuća Krstulović, ulaz u zgradu Arsenala (travanj 1977.)
- 2.023. Stepenište Glavnih vrata – Glavna vrata, iseljena kuća Zovetti, kamion za odvoz otpada (studeni 1971.)
- 2.026. Kuća Andrijić s medaljonom IHS (20. st.)
- 2.027. Obelisk polukružne Lowenove plokate (studeni 1971.)
- 2.028. Gotički prozor – bifora palače Caenazzo (studeni 1971.)

3. Opatska riznica u Korčuli

- 3.001. Božji grebac i misno ruho (20. st.)
- 3.002. Interijer s biforom (svibanj 1973.)
- 3.005. Stara kuhinja s inventarom brodoloma iz pelješkog lokaliteta Pod galijom (20. st.)
- 3.006. Grbovi korčulanskih biskupa (svibanj 1973.)
- 3.007. Bogorodica u molitvi (20. st.)
- 3.008. Poliptih *Bogorodica sa svecima* (Blaž Jurjev) I (20. st.)
- 3.009. Biskupski tron (svibanj 1973.)
- 3.012. Kalež (16. – 18. st.) I (20. st.)
- 3.013. Gotički kalež iz 15. st. I (20. st.)
- 3.014. Bogorodica s djetetom i sv. Rokom i Sebastijanom (20. st.)
- 3.026. Biskupska kapelica (20. st.)

4. Crkve grada Korčule

- 4.001. Sv. Petar s tzv. kulom Marko Polo (s krovom) i natpisom „Konoba Adio Mare” (1990-e)

- 4.003. Dominikanski samostan sv. Nikole I (svibanj 1973.)
- 4.006. Sv. Mihovil (20. st.)
- 4.008. Apostoli u crkvi sv. Petra (20. st.)
- 4.009. Oltar sv. Petra u crkvi sv. Petra (20. st.)
- 4.010. Groblje sv. Luke (20. st.)
- 4.011. Sv. Antun Padovanski (II) s urušenom Pustinjačkom kućom (svibanj 1973.)
- 4.012. Krist Pantokrator iz 15. st. u dvorani Bratovštine Svih svetih (lipanj 1972.)
- 4.013. Veliko slikano raspelo (II) na pročelju crkve Svih svetih (20. st.)
- 4.014. Crkva Gospina začeca – Gospojina (20. st.)
- 4.015. Poliptih Bratovštine Svih svetih (Blaža Jurjeva) (20. st.)

5. Katedrala sv. Marka

- 5.001. Glavni portal s drvenom šakom sv. Marka (20. st.)
- 5.003. Maskeroni I (20. st.)
- 5.005. Ciborij glavnog oltara (20. st.)
- 5.006. Rozeta (20. st.)
- 5.008. Gospa od zdravlja (20. st.)
- 5.009. Oltar Svetog Trojstva iz 17. st. (20. st.)
- 5.013. Zvonik I (20. st.)
- 5.016. Unutrašnjost katedrale I (20. st.)
- 5.018. Portal sv. Roka I (20. st.)
- 5.019. Akroterij (20. st.)
- 5.022. Vrh zvonika II (studenj 1971.)
- 5.027. Rozeta i zvonik, plava pozadina sata (20. st.)
- 5.028. Krovni vijenac (20. st.)
- 5.029. Vrata zvonika (1971.)
- 5.030. Ciborij glavnog oltara s božićnim jaslicama i drvцем (20. st.)
- 5.031. Krov (1971.)
- 5.033. Kip arkandela Gabrijela na ciboriju (20. st.)
- 5.034. Portal sv. Roka III (lipanj 1972.)
- 5.036. Drveni oltar Poklonstva sveta tri kralja (20. st.)
- 5.048. Sv. Marko sa sv. Bartolomejem i sv. Jerolimom (J. Tintoretto) (20. st.)
- 5.049. Katedrala iz pozicije Trga maršala Tita (natpis na pseudogotičkom okviru)

iz vremena II. talijanske okupacije), natpis „Restaurant Gradski podrum” (20. st.)
5.051. Navještenje I – treći travej desnog broda (lipanj 1972.)

6. Gradski muzej Korčula

6.001. Izložba djela korčulanskih umjetnika – mramorni kip Vinka Fabrisa i slika Anke Prizmić Šege (studeni 1978.)

6.005. Ženska haljina iz 19. st. (studeni 1971.)

6.006. Salon s klavirom (s početka 19. st.), slikom *Bogorodica i sv. Ivan* iz 1810. i kucalom iz palače Arneri (studeni 1978.)

6.009. Prostorija s prikazima grada (tloris grada iz 1830., akvarel Mihovila Depola) (20. st.)

6.012. Skulpture Trpimira Ivančevića (1978.?)

6.013. Kuhinja I (20. st.)

6.016. Prizemlje s kamenicom (20. st.)

6.019. Kulturno-umjetnička zbirka II – portret, vjenčanica obitelji Fabris Zanon, komoda (studeni 1978.)

6.020. Klesarska radionica (20. st.)

6.022. Brodograditeljska zbirka (20. st.)

6.023. Salon s klavirom, slikama i stolom (20. st.)

6.024. Arheološka zbirka – amfore (20. st.)

6.026. Arheološka zbirka – grčke vaze (20. st.)

6.027. Izložba *Suvremeni korčulanski umjetnici* – kipovi Frana Kršinića, Radoslava Duhovića, Vinka Fabrisa, slike Anke Prizmić Šege, akvareli Ina Geričića (svibanj – lipanj 1979.)

6.028. Kulturno-umjetnička zbirka IV – portret muškarca iz obitelji Andrijić (1642.), portret kapetana Vicka Zaffrona (1798.) i nepoznatog iz obitelji Boschi (20. st.)

6.032. Izložba *Suvremeni korčulanski umjetnici* – slike Anke Prizmić Šege, akvareli Ina Geričića, kipovi Frana Kršinića, Radoslava Duhovića i Trpimira Ivančevića (svibanj – lipanj 1979.)

6.034. Izložba *Suvremeni korčulanski umjetnici* – kipovi Trpimira Ivančevića, Frana Kršinića i Izvora Oreba (svibanj – lipanj 1979.)

7. Kule grada Korčule

7.001. Kula kopnenih vrata I (20. st.)

- 7.002. Kula Kanavelić (20. st.)
- 7.003. Kula s natpisom „Marko Polo”, bez krova (20. st.)
- 7.004. Kula Morskih vrata (lipanj 1972.)
- 7.006. Kula Svih svetih (20. st.)
- 7.007. Kula Kanavelić s grbom kneza Alvisse Barbariga (20. st.)
- 7.008. Kula Zakerjan (20. st.)
- 7.009. Velika i mala kneževa kula I – izgrađen javni zahod ispred zgrade Mediteranske plovidbe, stablo eukaliptusa, drvodred mladih tamarisa na zapadnoj obali (20. st.)

8. Franjevački samostan na Badiji

- 8.001. Portal crkve Gospe od milosti (20. st.)
- 8.002. Badija (20. st.)
- 8.003. Pročelje crkve Gospe od milosti (20. st.)
- 8.004. Luneta na pročelju crkve Gospe od milosti s kipom Isusa bez glave (obezglavljen u pucnjevima vojnika po II. svjetskom ratu) (20. st.)
- 8.006. Franjevački samostan s frušturicom (nekadašnjim prenoćištem za hodočasnike) i brodom SOFK-a *Katarina* (studeni 1971.)
- 8.007. Rozeta crkve Gospe od milosti (20. st.)
- 8.008. Klaustar – detalj (20. st.)

9. Uskrsna procesija u Korčuli

- 9.001. Blagoslov grada na Gradskim vratima – don Marko Stanić, Vjeko Fabris i Sergije Vilović (poslije 1997.)
- 9.003. Blagoslov grada III – Frano Božinović st., Tonči Šain i Damir Tulić na Gradskim vratima (poslije 1997.)
- 9.004. Bratovština Gospe od utjehe na Trgu sv. Marka (poslije 1997.)
- 9.005. Bratimi u procesiji na Trgu sv. Marka (I) – Marinko Vilović (nosi Kristov kip), Siniša Tulić (nosi torac), mihovilac Stipe Šeparović Buda (nosi torac), Tomislav Sansović ml. (poslije 1997.)
- 9.006. Bratimi s torcima – Roneo Baničević, Tonči Brčić, Joško Denoble, Rike Denoble ml., Mario Fabris, Siniša Tulić, Stipe Šeparović Buda, Marinko Vilović (drži Kristov kip) (poslije 1997.)
- 9.007. Blagoslov grada IV – opat Ivo Matijaca na Gradskim vratima s obnovljenom spomen-pločom kralju Tomislavu, prvi slijeva Vinko Kalogjera Čuča (1971. – 1980.)

9.010. Bratimi u procesiji II – Joško Gatti (sa svijećnjakom), Marko Vilović (sa zastavom), Smiljan Bakarić, Tonči Baždarić, Pero Portolan, Dinko Jeričević, Ante Matijaca, Sašenko Oreb i Slavko Giunio (poslije 1997.)

Prilozi:

Slika 1. (1.004.) Hotelski kompleks – Pod Salatin s hotelom *Marko Polo*, paviljonima hotela *Park*, kućom Verzotti i nezatvorenim bazenom KPK (prije 1975.)

Slika 2. (1.011.) Panorama Korčule IV – grad s kućom Zovetti, jednoetažnim objektom opskrbnog centra, ribarnicom, istočnom rivom s benzinskom stanicom, zgradom DTO *Partizan*, skladištem *Gradine* uz *Partizan*, brodom *Prišnjak* (Plovput) uz istočnu rivu (prije 1973.)

Slika 3. (1.024.) Punta Jurana I – park s tamarisima ispred *Liburne* (u rekonstrukciji), Stari Rike sjedi pred Tri sulara (1969. – 1972.)

Slika 4. (2.020.) Grbovi na kuli Morskih vrata – nepoznati grb (poslije polomljen), natpis o Antenoru, grb kneza Leonea (20. st.)

Slika 5. (3.009.) Biskupski tron u Opatskoj riznici (svibanj 1973.)

Slika 6. (5.001.) Glavni portal korčulanske katedrale s drvenom šakom sv. Marka (20. st.)

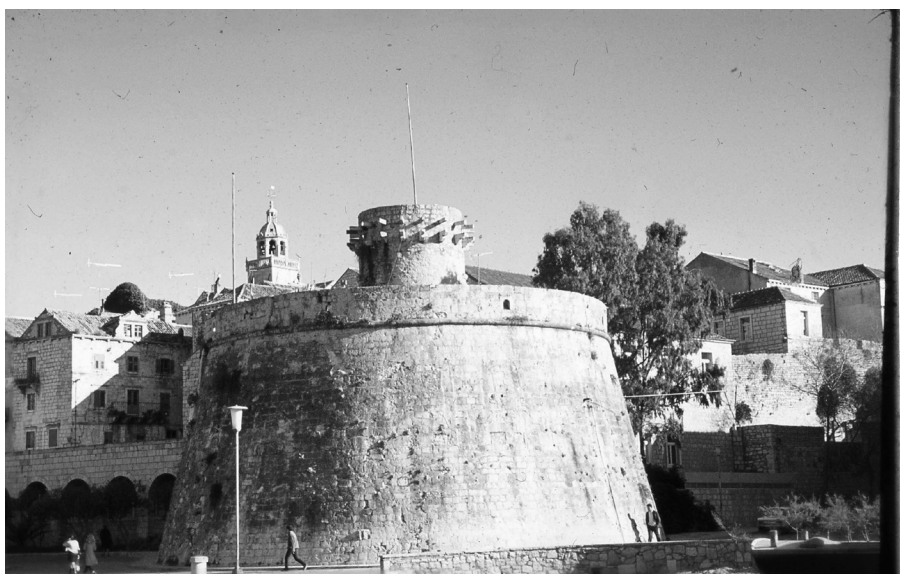
Slika 7. (6.006.) Gradski muzej Korčula – salon s klavirom (s početka 19. st.), slikom *Bogorodica i sv. Ivan* iz 1810. i kucalom iz palače Arneri (studenj 1978.)

Slika 8. (6.019.) Gradski muzej Korčula, kulturno-umjetnička zbirka – portret, vjenčanica obitelji Fabris Zanon, komoda (studenj 1978.)

Slika 9. (6.032.) Izložba *Suvremeni korčulanski umjetnici* u Gradskom muzeju Korčula – slike Anke Prizmić Šege, akvareli Ina Geričića, kipovi Frana Kršinića, Radoslava Duhovića i Trpimira Ivančevića (svibanj – lipanj 1979.)

Slika 10. (7.009.) Velika i mala kneževa kula – izgrađen javni zahod ispred zgrade Mediteranske plovidbe, stablo eukaliptusa, drvoređ mladih tamarisa na zapadnoj obali (20. st.)

Slika 11. (9.001.) Blagoslov grada na Gradskim vratima – don Marko Stanić, Vjeko Fabris i Sergije Vilović (poslije 1997.)

IZVORI I LITERATURA

Arhivski izvori:

Državni arhiv u Dubrovniku – Arhivski sabirni centar Korčula – Lastovo (Hrvatska)

HR-DADU-SCKL-258 Obitelj Giunio (1482. – 1980.)

HR-DADU-SCKL-561 Hemeroteka (1891. – 2018.)

HR-DADU-SCKL-805 Zbirka dijapozitiva Alene Fazinić (50-e – 90-e godine 20. st.)

HR-DADU-SCKL-899 Mjesna zajednica Korčula (1963. – 1993.)

HR-DADU-SCKL-960 Niko Perić (1970. – 2019.)

HR-DADU-SCKL-990 Nikola Sesjak (1972. – 1988.)

Službena glasila i tisak:

Slobodna Dalmacija (Split), 1972./1988.

Vjesnik (Zagreb), 1978./1979.

Literatura:

„Alena Fazinić, Personalni arhiv zaslužnih muzealaca”. *Muzejsko dokumentacijski centar*. Pristupljeno 31. 7. 2023. <https://mdc.hr/hr/mdc/zbirke-fondovi/arhiv/personalni-arhiv-zasluznih-muzealaca/Fazini%C4%87-Alena,103.html>.

„Biografije suradnika – Fazinić-Marinović Alena”. U: Zbornik otoka Korčule, ur. Marinko Gjivoje, 282. Zagreb: Marinko Gjivoje, 1970.

Fazinić, Alena. „Babićev prijedlog postava Opatske riznice sv. Marka u Korčuli 1950.”. *Godišnjak grada Korčule* 14–15 (2015), 333–341.

„Fazinić, Alena. Hrvatski biografski leksikon (mrežno izdanje)”. *Leksikografski zavod Miroslav Krleža*. Pristupljeno 31. 7. 2023. <https://bl.lzmk.hr/clanak/5864>.

Gržina, Hrvoje. *Identifikacija, zaštita i čuvanje fotografija*. Zagreb: Crescat, 2016.

Kalogjera, Berislav. *Korčula – izgradnja grada 1945. – 1995*. Korčula: Grad Korčula, 1996.

„Nagrada za životno djelo Aleni Fazinić”, *Godišnjak grada Korčule* 14–15 (2015), 10.

Tulić, Damir; Kudiš, Nina. *Opatska riznica, katedrala i crkve grada Korčule*. Korčula: Župa sv. Marka, 2014.

Kazivači:

Tonči Baždarić

Alena Fazinić

Dubravka Fazinić

Neven Fazinić

Viktorija Filippi

Maro Grbić

Nikica Ivančević

A walk around Korčula through the second half of the 20th century, Collection of slides by Alena Fazinić

Summary

Art historian Alena Fazinić (born in 1930) is an important scientist for the Island of Korčula and Dalmatia, and the respectable curator and director of the City Museum of Korčula, who recorded several hundred slides, including numerous motifs of the City of Korčula and its surroundings in the second half of the 20th century. Although the photographer is an amateur and her work is not devoid of technical imperfections, the collection is a significant documentary testimony, partly due to the fact that its creator is an expert in choosing the selected motifs and locations. She donated her slides to the Archival Centre Korčula-Lastovo in 2014, and the collection was organized into nine thematic series the following year. In early 2023, an analytical inventory was created and each individual record was identified in detail with the help of a number of Korčula locals, available literature and newspaper articles. The results of this work significantly expanded the previously defined time span of the slides, as well as the knowledge about their value. It has been shown that digitization is a prerequisite for the complete organization of a collection. These slides are not only a document of existing antiquities in the old town, but also of the frequent spatial changes in Korčula and its surroundings from the end of the 1950s to the end of the 1990s, as well as the first museological displays (in the Abbey Treasury and the City Museum of Korčula), which were significantly redesigned in the 21st century. As such, they not only enable a walk through space and time, but are valuable records that can significantly help in the valuation of the spatial and cultural heritage of Korčula. This is a heritage that, under the influence of tourism, is increasingly changing and adapting to the new needs of life. The text includes a list of prominent slides with their detailed description and approximate dating.

Keywords: Archival Centre Korčula-Lastovo, slides, Alena Fazinić, Korčula, second half of the 20th century